

Bach té fama de complicar la feina dels cantants: els tracta gairebé com si fossin un instrument més de l'orquestra i no els permet gaire lluïment. És, per entendre'ns, exactament el contrari del que passa amb Händel, que també exigeix un esforç enorme però que assegura la resposta entusiasta del públic. En aquest concert gaudirem de dues de les cantates per a veu solista més celebrades de Bach i d'una tercera molt especial, ja que es basa en l'*Stabat Mater* de Pergolesi.

La cantata número 82 és un dels cims de la producció bachiana. El text es basa en *Nunc dimittis*, el càntic que Simeó, d'acord amb l'Evangeli segons Sant Lluç, entona en contemplar l'infant Jesús: «Ara que he vist el Salvador, ja em puc morir», ve a dir. Dins l'imaginari de Bach, la mort és un moment d'alegria i esperança, si s'han complert els preceptes de les Escriptures. Així, aquest «ja en tinc suficient» amb què comença l'obra és, en realitat, un cant serè de satisfacció. La segona ària, *Schlummert ein, ihr matten Augen*, és gairebé una cançó de bressol que identifica el fet d'adormir-se amb la mort serena que atorga tenir la consciència tranquil·la. D'aquesta manera, s'entén millor el caràcter animós de la darrera ària: «La meua mort m'alegrarà».

La cantata 35 va ser escrita durant l'estiu i la tardor de 1726, juntament amb l'altra de les grans obres per a *alto*, la 170, *Vergnügte Ruh*. Amb unes interessants seccions per a orgue obligat que probablement procedeixen d'un concert per a teclat avui perdut, s'estructura en dues parts inicialment pensades per ser interpretades en dos moments diferents d'una celebració religiosa dominical. El text exalta les meravelles de la Creació des d'una contenció extrema. El sentiment d'alegria més clar queda reservat per a la darrera de les àries, i ho fa de manera molt similar a la de la cantata 82, quan proclama l'anhel de viure al costat de Déu i demana l'alliberament dels turments de la vida terrenal a través, precisament, de la mort.

En la seva darrera dècada de vida, Bach va posar en ordre el seu llegat, i durant els tres últims anys culminà la *Missa en Si menor*, *L'art de la fuga* i *l'Ofrena musical*. La Missa és probablement la millor mostra del domini dels nous estils que es comencen a obrir pas. Conservador fins a la medul·la, Bach es manté fidel al seu estil, però això no vol dir que desconegui el camí que la música emprèn cap al Classicisme. Potser una de les millors proves és l'arranjament que fa de l'*Stabat Mater* de Pergolesi. Bach va utilitzar-ne la música pocs anys després de la seva estrena (i de la mort del compositor italià, l'any 1736), amb uns retocs subtilíssims, i li va posar com a lletra un text basat en la traducció que Luter va fer del salm 51. En aquella època, lluny de ser vist com un plagi, aquest procediment es considerava un homenatge i demostra l'interès de Bach fins al darrer alè a estudiar la música d'altres compositors.

És gairebé una injustícia que una de les seves cantates més celebrades tingui com a primer vers (i per tant, a la pràctica, com a títol) *Ich habe genug*, "Ja en tinc suficient". Perquè alguns de nosaltres no en tenim mai prou, de música de Bach.

MÚSICA ANTIGA

2018_2019

Juditha Triumphans,
de Vivaldi amb **Jordi Savall**

Marc'Antonio e Cleopatra,
de Hasse amb **Accademia Bizantina**

Nadal amb Bach,
amb l'**Ensemble Pygmalion i Raphaël Pichon**

Stabat Mater,
de Pergolesi amb **Jonathan Cohen i Arcangelo**

Rèquiems de Victoria & Vivancos
amb **RIAS Kammerchor**

Passió segons sant Mateu,
de Bach amb **Jordi Savall**

Simfonies 1, 2 i 4,
de Beethoven, amb **Jordi Savall**

**I no et perdís el nou Festival Llums d'Antiga,
concerts únics en entorns màgics.**

L'AUDITORI

www.auditori.cat

L'Auditori és un consorci de

Mitjans patrocinadors

MÚSICA ANTIGA

INTEGRAL DE LES CANTATES DE BACH

L'ESPLENDOR DE LA VEU

9 DE JUNY 2018
SALA 2 ORIOL MARTORELL

L'AUDITORI

www.auditori.cat

Lepant 150
08013 Barcelona

Mitjans Patrocinadors

LA VANGUARDIA

CATALUNYA RÀDIO

Comenta aquest concert amb
#auditori #antiga

3

PROGRAMA

JUNY DE 2018

DISSABTE 9 | 19 h

SALA 2 ORIOL MARTORELL

Marta Mathéu, soprano • Marta Infante mezzosoprano •
Acadèmia 1750 • Masimo Spadano direcció

JOHANN SEBASTIAN BACH

Eisenach 1685 – Leipzig 1750

1/ *Ich habe genug, BWV 82*

23'

- I. Ària: Ich habe genug
- II. Recitatiu: Ich habe genug
- III. Ària: Schlummert ein, ihr matten Augen
- IV. Recitatiu: Mein Gott! wenn kömmt das schöne: Nun!
- V. Ària: Ich freue mich auf meinen Tod

2/ *Geist und Seele wird verwirret, BWV 35*

26'

Primera part

- I. Simfonia
- II. Ària: Geist und Seele wird verwirret
- III. Recitatiu: Ich wundre mich
- IV. Ària: Gott hat alles wohlgemacht!

Segona part

- V. Simfonia
- VI. Recitatiu: Ach, starker Gott, lass mich
- VII. Ària: Ich wünsche nur bei Gott zu leben

PAUSA

15'

3/ *Tilge, Höchster, meine Sünden, BWV 1083*

40'

- Vers 1: Tilge, Höchster, Meine Sünden
Vers 2: Ist Mein Herz In Missetaten
Vers 3: Missetaten, Die Mich Drücken
Vers 4: Dich Erzürnt Mein Tun Und Lassen
Vers 5: Wer Wird Seine Schuld Verneinen
Vers 6: Sieh! Ich Bin In Sünd Empfangen
Vers 7: Sieh, Du Willst Die Wahrheit
Vers 8: Wasche Mich Doch Rein
Vers 9: Lass Mich Freud Und Wonne Spüren
Vers 10: Schau Nicht Auf Meine Sünden
Vers 11: Öffne Lippen, Mund Und Seele
Vers 12: Denn Du Willst Kein Opfer
Vers 13: Lass Dein Zion Blühend Dauern
Vers 14: Amen

MARTA MATHÉU soprano

Dotada d'un rotund sentit de la musicalitat i un inqüestionable domini del seu instrument, la soprano Marta Mathéu esquivava qualsevol intent de ser encasellada. Són celebrades les seves interpretacions de Bach sota la direcció de Jordi Savall a diferents escenaris europeus (entre ells, la Philharmonie de París), al concurs Tenor Viñas del Liceu va ser guardonada per les seves interpretacions de Mozart, i recentment ha incorporat al repertori alguns dels principals rols d'òperes de Puccini, Rossini i Wagner.

Com a intèrpret de música espanyola, ha estat premiada la seva gravació en el paper protagonista (Francina) de la *Cançó d'amor i de guerra* de Rafael Martínez Valls, la primera completa des de l'enregistrament de Montserrat Caballé (1964). A més, manté una constant activitat liederística en companyia de pianistes com Albert Guinovart, qui va acompanyar Victòria dels Àngels en els seus recitals. En el camp simfònic i l'oratori, ha interpretat, entre d'altres, la *Novena* de Beethoven i la *Segona* de Mahler amb Gustavo Dudamel i Victor Pablo Pérez. Al llarg de la seva carrera, ha actuat també dirigida per Marbà, Marriner i Biondi. S'ha format amb Ana Luisa Chova, Caballé, Elena Obraztsova i Wolfram Rieger i ha cantat en alguns dels escenaris més destacats del món.

A més del Concurs Francesc Viñas, ha estat guardonada per Joventuts Musicals d'Espanya, i en els concursos internacionals Manuel Ausensi i Montserrat Caballé.

MARTA INFANTE mezzosoprano

La mezzosoprano lleidatana realitza estudis de cant, piano i viola al conservatori de la seva ciutat, traslladant-se més tard a la República Txeca, on cursa estudis superiors de cant a la Universitat d'Ostrava. Ha actuat amb orquestres com la Nacional d'Espanya, l'OBC, RTVE, Filarmònica de Màlaga, Gulbenkian de Lisboa, ORCAM, Real Filharmonia de Galícia, i l'Orquestra Simfònica de Navarra, entre d'altres. Al llarg de la seva carrera, ha treballat amb directors com A. Ceccato, L. Botstein, E. Colomer, R. Howarth, V. Luks, E. Onoffri, G. Antonini, F.M. Sardelli, P. Goodwin, O. Dantone, R. Egarr i R. Alesandrini, R. Tebar, C. Kalmar, K. Bakels, V. Pablo Pérez o P. Daniels.

Realitza una labor important en el món del lied i forma duet estable amb el pianista Jorge Robaina, amb qui va obtenir el premi del concurs El primer Palau per la seva interpretació de Mahler i Dvorák.

Ha cantat en els principals festivals europeus de música antiga i ha col·laborat amb els grups de música antiga més importants del nostre país i d'arreu del món com Collegium 1704, Dresdner Barockorchester, The Barocade Israel ensemble, Ars Longa, Collegium Marianum, Via Artis, Orquesta Gulbenkian i la UNAM de Mèxic.

Entre la seva extensa discografia destaquen l'enregistrament *Dvorák songs*, amb el pianista Jorge Robaina, així com les gravacions de cantates per a contralt de Telemann, i *Tonos al arpa y Cantate Contarini*, amb l'arpista barroc Manuel Vilas.

ACADÈMIA 1750

Nascuda el 2006, amb el nom de La Principessa filosofa, l'any 2009 comença la seva col·laboració amb el Festival de Músiques de Torroella, prenent el nom d'Acadèmia 1750. L'any 2015, Massimo Spadano assumeix el lideratge de la formació. Els components de l'Acadèmia 1750 són músics especialitzats en el camp de la interpretació històrica i tots ells formen part de reconeguts ensembles com Le Concert des Nations, Les Musiciens du Louvre, Concerto Köln, Al Ayre Español o El Concert Espanyol.

L'Acadèmia 1750 ha desenvolupat projectes al costat de personalitats destacades del món de la interpretació de la música antiga com O. Dantone, A. Bernardini, P. Goodwin, E. Onofri, M. Spadano i ha treballat amb prestigiosos solistes vocals com I. Rey, N. Rial, E. Galli, G. Coma-Alabert, L. Casariego, M. Piccinini, M. J. El Monaco, M. Infante, M. Hinojosa, X. Sabata, M. J. Moreno, entre d'altres.

Amb el seu primer CD, un enregistrament en viu de l'oratori *Juditha Triumphans* realitzat a la ciutat de Lugo el maig de 2008, va obtenir un gran èxit de crítica que es va repetir en el segon dedicat a les *Simfonies* de Carles Baguer (Columna Música, 2009). La internacionalització de l'Acadèmia 1750 va començar l'octubre del 2006 amb la interpretació de totes les simfonies de compositors catalans al Teatrino di Cort de Nàpols i al setembre de 2009 va interpretar l'oratori *Juditha Triumphans* a l'església de San Giovanni in Bragora de Venècia.

L'especial èmfasi donat per l'Acadèmia 1750 a les obres hispàniques de finals del segle XVIII i principis del XIX, la versatilitat en la recerca de la bellesa musical des de diferents òptiques interpretatives i l'afany per dotar de veracitat historicista a totes les seves interpretacions marquen el seu treball.

Joan Espina, Anna Urpina, Cecília Clares PRIMERS VIOLINS · Sergio Franco, Chus Castro, Meritxell Tiana SEGONS VIOLINS · Elisabeth Gex, Núria Pujolras VIOLES · Mercedes Ruiz, Roberto Alonso VIOLONCELS · Oriol Casadevall CONTRABAIX · Joan Bosch FLAUTA · Aviad Gershoni, Katy Elkin, Elena Palomar OBOËS · Tomoko Matsuoka ORGUE

Massimo Spadano DIRECCIÓ

El temps i la durada del concert són aproximats

Agraïrem que apagueu els mòbils, desactiveu les alarmes sonores i contingueu els estossecs. Un mocador redueix notablement el soroll.